

Η σημαντική προσφορά του Κλήρου στο 1821

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μονεμβασίας και Σπάρτης

Η Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης, στο πλαίσιο των “Πνευματικών Διαδικτυακών Συζητήσεων” που πραγματοποιεί το τελευταίο διάστημα, διοργάνωσε το απόγευμα της Κυριακής 28 Φεβρουαρίου 2021, αφιερωματική παρουσίαση, με τίτλο: «Ήρωες Πίστεως και Πατρίδος – Αγλαΐσματα του τόπου μας».

Η διαδικτυακή εκδήλωση αποτέλεσε κομμάτι των εκδηλώσεων, που έχει προγραμματίσει η τοπική μας Εκκλησία, για την επέτειο της συμπλήρωσης διακοσίων ετών από την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης κατά του Οθωμανικού ζυγού.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Ευστάθιος ο οποίος αφού καλωσόρισε και ευχαρίστησε θερμά τους φιλοξενούμενους ομιλητές, προχώρησε στην προσφώνησή του κάνοντας μία γενική αναφορά στο θέμα της σημαντικής προσφοράς του κλήρου στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1821.

Πρώτος ομιλητής ήταν ο κ. Ανδρέας Μοράτος, καθηγητής Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης, θεολόγος και φιλόλογος, Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Φιλολόγων Λακωνίας. Ο κ. Μοράτος μίλησε για το φαινόμενο των νεομαρτύρων, ενώ παράλληλα παρουσίασε τους μέχρι σήμερα γνωστούς νεομάρτυρες που ανήκουν στην χορεία των Λακώνων Αγίων. Επισημάνε πως οι νεομάρτυρες, πέραν των κληρικών κάθε βαθμίδας, ήταν άνθρωποι διαφόρων κοινωνικών τάξεων και ομάδων. Επίσης, εστίασε ιδιαίτερα στη μεγάλη σημασία που έδωσε η Εκκλησία στο ζήτημα μαρτυρίας-μαρτυρίου. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, οι νεομάρτυρες με τη ζωή και το μαρτύριό τους, μιμήθηκαν τον Χριστό, ο οποίος είχε πει ενώπιον του Πιλάτου: «ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ» (Ιωάν. ιη', 37).

Δεύτερος ομιλητής ήταν ο κ. Νικόλαος Ζαχαράκης, Ιστορικός αρχαιολόγος, MSC Λαογραφίας. Στην ομιλία του, με τίτλο: «Ο Κλήρος στον αγώνα της Εθνεγερσίας - Μάρτυρες Αγωνιστές και Πρωτοπόροι», παρουσίασε τον σημαντικό ρόλο που κατείχαν οι κληρικοί όλων των βαθμίδων τόσο στην προετοιμασία της Επανάστασης, όσο και κατά την διάρκειά της. Τόνισε πως ήδη από την ημέρα της Άλωσης υπάρχει στο πλευρό του Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ο πρώτος Μάρτυρας - Κληρικός, Μητροπολίτης Περγάμου Ωριγένης. Εν συνεχεία, υπογράμμισε την προσφορά του κλήρου, στους πρώτους χρόνους δουλείας, στο μετερίζι της Παιδείας και κατ' επέκταση στο χώρο των γραμμάτων, επανδρώνοντας και χρηματοδοτώντας Σχολές με πρώτη τη Πατριαρχική Ακαδημία Κωνσταντινουπόλεως. Ιδιαίτερες ήταν οι αναφορές στον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό, ο οποίος, όπως είπε ο ομιλητής, συγκεντρώνει και τους τρεις χαρακτηρισμούς που είχε ο τίτλος της ομιλίας του, δηλαδή Μάρτυρας, Αγωνιστής και Πρωτοπόρος.

Στο τρίτο μέρος της εκδήλωσης, ο κ. Δημήτριος Βαχαβιώλος, διδάκτωρ βυζαντινής ιστορίας, παρουσίασε τα στοιχεία μελέτης του, σχετικά με τον Νεόφυτο Λακεδαιμονίας (1771-1777), ο οποίος είναι ένας από τους ελάχιστους γνωστούς μαρτυρικούς ιεράρχες της Β' Τουρκοκρατίας. Ο κ. Βαχαβιώλος ανέφερε τεκμηριωμένα στοιχεία του βίου και του μαρτυρίου του Νεόφυτου Λακεδαιμονίας, ο οποίος ποίμανε τη Μητρόπολη Λακεδαιμονίας κατά τη διάρκεια των δύσκολων χρόνων μετά τη βίαιη καταστολή του ατυχούς κινήματος των Ορλωφικών. Η ποιμαντορία του σφραγίστηκε με τον στέφανο του μαρτυρίου, καθώς δολοφονήθηκε από τους Τουρκαλβανούς στις αρχές του 1777.

Την τηλε-εκδήλωση επισφράγισε ο σεπτός Ποιμενάρχης, ο οποίος αφού έκανε, ως κατακλείδα, κάποιες επισημάνσεις, ευχαρίστησε ξανά τους τρεις ομιλητές για τα όσα ενδιαφέροντα και ωφέλιμα ανέπτυξαν, αλλά και τους πολυάριθμους συμμετέχοντες για την προσοχή τους.

